

J.polski

T: Wiem, gdzie postawić przecinek- ćwiczenia interpunkcyjne.

Przecinek – gdzie go stawiamy?

Na początku posłużymy się przykładami hulającymi w internecie od wielu lat:

Zjedzcie, dzieci!

Zjedzcie dzieci!

Pierwsze zdanie jest zachętą do jedzenia i mogłaby je wypowiedzieć nasza babcia, mama lub ciocia. Pauza między poleceniem a wskazaniem adresata wypowiedzi zaznaczona jest przecinkiem. Z kolei w drugim zdaniu mówiący każe odbiorcy pożreć niewinne pacholęta, ponieważ najpewniej sympatyzuje z Babą-Jagą, która najpierw utuczyła, a potem zjadła Jasia i Małgosię.

Zapamiętajcie, że kiedy zwracacie się do kogoś, przecinek jest nieodzowny

- *Co chcesz na śniadanie, córeczko?*
- *Cześć, Maćku!*
- *Proszę pani, która godzina?*

Innym przykładem jest fragment korespondencji SMS-owej:

A: *Czy Michał przypadkiem nie narzekał na nauczyciela chemii?*

B: *Nie jest zadowolony.*

A: *To znaczy, że nauczyciel robi coś nie tak?*

B: *Wszystko jest w porządku.*

Gdyby osoba A nie dopytała o szczegóły, pewnie przyjęłaby do wiadomości, że nauczyciel chemii powinien bardziej się przyłożyć do nauczania swojego przedmiotu. W pierwszej wypowiedzi osoby B zabrakło przecinka po zaprzeczeniu. Oto prawidłowy zapis:

- *Nie, jest zadowolony.*

Inaczej mówiąc, osoba B miała na myśli:

- *Michał nie narzeka, jest zadowolony.*

W mowie wyraźnie słychać tę pauzę. **Zaznaczmy ją zatem przecinkiem!** Wstawienie takiego maciupęńskiego znaku nie jest ponad nasze siły i nie zabiera nam połowy życia. □

Zasady stawiania przecinków

Wyliczenia

Przecinki są potrzebne, kiedy wymieniamy w zdaniu wyrazy tego samego typu, np. rzeczy, czynności, cechy:

- *Kupiłem ukochanej ciasteczka, czekoladki, lody i żelki.*
- *Jesienią jest zimno, szaro, ponuro, depresyjnie.*
- *W wakacje wciąż leżę, odpoczywam, rozmyślam.*

Gdy wymienione składniki nie są równorzędne, nie rozdzielamy ich przecinkami, np.

Mój ulubiony czarno-biały film to „Lekarstwo na miłość” z Kaliną Jędrusik.

Powtórzenia

Wyrazy powtarzające się w zdaniu, w tym także spójniki, należy oddzielić od siebie przecinkami:

- *Dziś jest bardzo, bardzo gorąco.*
- *Gdy miałem 6 lat, chciałem zostać i strażakiem, i policjantem, i górnikiem.*
- *Dawno, dawno temu, za górami, za lasami...*

Uwaga! Nie każdy powtarzający się wyraz należy oddzielić przecinkiem!

Zapytał, czy napije się kawy czy herbaty, czy wody.

Dlaczego przed drugim *czy* nie postawiliśmy przecinka? Pierwsze *czy* jest partykułą pytającą wprowadzającą zdanie podrzędne, dlatego wymaga przecinka. Drugie *czy* jest spójnikiem, przed którym nie stawia się przecinka. Trzecie *czy* jest powtórzeniem drugiego spójnika, dlatego przed nim należy postawić przecinek. Całą sprawę skomplikował fakt, że jedno krótkie słówko *czy* może pełnić funkcję różnych części mowy.

Wtrącenia i dopowiedzenia

Zacznijmy od przykładu:

- *Praca, którą podjęłam, usatysfakcjonowała mnie finansowo. (wtrącenie)*
- *Następny semestr, mam nadzieję, będzie prostszy. (wtrącenie)*
- *Uwielbiam taniec, szczególnie tango argentyńskie. (dopowiedzenie)*

Zauważcie, że każde wtrącenie rozpoczyna się i kończy przecinkiem. Jak rozpoznać zdanie wtrącone? Można je usunąć i wypowiedzenie nadal pozostanie zrozumiałe i logiczne, jednak nieco uboższe w treść.

Zdania złożone

W **zdaniu złożonym**, czyli takim, w którym znajdują się co najmniej dwa orzeczenia, każde zdanie składowe powinno być wyodrębnione za pomocą spójników, przecinków lub przecinków i spójników. Przecinki stawiamy przed większością spójników.

W zdaniu złożonym współrzędnie przed spójnikami:

- przeciwstawnymi: **a, ale**, *aliści, inaczej, jednak, jednakże, jedynie, lecz, natomiast, przecież, raczej, tylko, tylko że, tymczasem, wszakże, zaś, za to;*
- wynikowymi: *więc, dlatego, toteż, to, zatem, stąd, wobec tego, skutkiem tego, wskutek tego, i (= więc, toteż), przeto, tedy;*
- synonimicznymi (wyjaśniającymi): *czyli, to jest, to znaczy, innymi słowy.*

W zdaniu złożonym podrzędnie przed spójnikami:

- **aby**, *acz, aczkolwiek, albowiem, azali, aż, ażeby;*
- *bo, boć, bowiem, by, byle, byleby;*
- *choć, chociażby, choć, choćby, chybaby, chyba że, co, cokolwiek, czy, czyj;*
- *dlaczego, dlatego, dlatego że, dokąd, dokądkolwiek, dopiero, dopiero gdy, dopóki;*
- *gdy, gdyby, gdyż, gdzie, gdziekolwiek;*
- *ile, ilekolwiek, ilekroć, ile razy, ile że, im, iż, iżby;*
- *jak, **jakby**, jak gdyby, jaki, jakkolwiek, jakkolwiek, jako, jakoby, jako że, jakżeby, jeśli, jeśliby, jeżeli, jeźliby;*
- *kędy, kiedy, kiedykolwiek, kiedyż, kim, kogo, komu, kto, ktokolwiek, którędy, który;*
- *ledwie, ledwo;*
- **mimo iż, mimo że;**
- *na co, niech, nim;*

- *odkąd, o ile;*
- *po co, po czym, podczas gdy, pomimo iż, pomimo że, ponieważ, póki, przy czym;*
- *skąd, skądkolwiek, skoro;*
- *tak jak, tylko że, tym bardziej że;*
- *w miarę jak, wprzód nim, w razie gdyby;*
- *za co, zaledwie, zanim, zwłaszcza gdy, zwłaszcza jeżeli, zwłaszcza kiedy, zwłaszcza że;*
- *że, że aż, żeby.*

Uwaga, uwaga! Nie rozdziela się przecinkiem zdań złożonych współrzędnie połączonych następującymi spójnikami:

- łącznymi: *i, oraz, tudzież, i zarazem;*
- rozłącznymi: *lub, albo, bądź, czy;*
- wyłączającymi: *ani, ni.*

Jak to wszystko zapamiętać? Zapamiętajcie po prostu tylko te spójniki, które nie wymagają przecinka, jest ich zdecydowanie mniej. Cała reszta spójników tworzy z przecinkiem zgrany duet.

Zwróćcie uwagę, że spójników złożonych nie rozdziela się dodatkowo przecinkiem. (Nie przed każdym *że* postawimy więc przecinek!):

- *Nie pożyczę ci pieniędzy, mimo że na ich brak nie narzekam.*
- *Przestaną jeść chipsy, dopiero gdy nie zmieszczę się w moje ulubione spodnie.*

2. Zapraszam Cię teraz do rozwiązania quizu interpunkcyjnego, zamieszczono go w poniższym linku

<https://www.quizowa.pl/quiz/start/1892662279>

Geografia

Temat: Moja mała ojczyzna.

Przeczytaj lekcję w multibooku str. 206-210

Na podstawie dodatkowych źródeł i własnej wiedzy uzupełnij ćwiczenia str. 123-124

Uczniowie z dostosowaniem.

Wykonaj te ćwiczenia, które nie sprawiają Ci problemu

Fizyka

Temat: **Powtórzenie wiadomości z pracy, mocy i energii.**

Wejdź na stronę:

<https://epodreczniki.pl/a/podsumowanie-wiadomosci-o-pracy-mocy-i-energii/DzFwxWjTI>

Przypomnij sobie wiadomości z pracy, mocy i energii.

Wychowanie fizyczne

Temat: Gimnastyka korekcyjna- płaskostopie.

Prawidłowo ukształtowana stopa nie dotyka podłoża w całości, a opiera się o nie trzema punktami. Dzięki odpowiedniej pracy mięśni i więzadeł, jej kości przyjmują postać łuku, co zapewnia utrzymanie prawidłowej elastyczności podczas chodu. Płaskostopie natomiast ma miejsce wtedy, gdy sklepienia stopy się obniżają powodując, że staje się płaska.

Rysunek 1 Po lewej stopa prawidłowa, po prawej stopa płaska

Zrób sobie test swojej stopy: zamocz w wodzie lub farbie i odbij ślad na kartce lub ręczniku.

Ćwiczyć warto niezależnie do wyniku tego testu bo dobrze wykształcone mięśnie stopy poprawiają równowagę i postawę ciała.

<https://www.youtube.com/watch?v=EjHIFRWNHLA> – gimnastyka korekcyjna – płaskostopie

Historia

T:Polska w przededniu II wojny światowej

Dzisiaj popracuj na platformie e-podręcznik, wykonaj zamieszczone zadania, które będą dla Ciebie zrozumiałe i łatwe.

<https://epodreczniki.pl/a/sytuacja-miedzynarodowa-polski-przed-wybuchem-ii-wojny-swiatowej/D1BUWqzvx>

Poniżej notatka, która może pomóc Ci lepiej zrozumieć temat.

Polska w przededniu II wojny światowej

I. Problem przynależności Zaolzia

1. Zaolzie – polska etnicznie i uprzemysłowiona część Śląska Cieszyńskiego zagarnięta w 1920 r. przez Czechosłowację

2. Postanowienia **konferencji monachijskiej** (IX 1938 r.) wobec Czechosłowacji

3. Zajęcie Zaolzia przez Polskę

a. przyjęcie przez rząd czechosłowacki polskiego **ultimatum** z żądaniem zwrotu Zaolzia

b. **wkroczenie oddziałów polskich na Zaolzie** – 2 X 1938 r.

– ludność Zaolzia z entuzjazmem przyjęła przyłączenie do Polski

– negatywna reakcja międzynarodowa na wkroczenie wojsk polskich na terytorium Zaolzia – izolacja polityczna Polski

II. Niemieckie żądania wobec Polski

1. Propozycje rozwiązania kwestii spornych złożone ambasadorowi polskiemu w Berlinie **Józefowi Lipskiemu** przez **Joachima von Ribbentropa** października 1938 r.

a. żądania niemieckie:

– **zgoda na włączenie Wolnego Miasta Gdańska do III Rzeszy**

– **przeprowadzenie eksterytorialnej autostrady i linii kolejowej łączących III Rzeszę z Prusami Wschodnimi**

– **propozycja przystąpienia Polski do paktu antykominternowskiego**

b. deklaracje niemieckie:

– gwarancje dla istniejącej granicy polsko-niemieckiej

– specjalne uprawnienia w Gdańsku

– przedłużenie paktu o niestosowaniu przemocy o 25 lat

– poparcie dla polskich dążeń uzyskania wspólnej granicy z Węgrami

2. Ponowienie propozycji niemieckich w marcu 1939 r.

3. Stanowcze odrzucenie żądań niemieckich przez Polskę

III. Działania dyplomatyczne poprzedzające wybuch wojny

1. Zacieśnienie współpracy z Wielką Brytanią i Francją

a. brytyjskie gwarancje dla Polski na wypadek ataku niemieckiego

b. dwustronne gwarancje polsko-brytyjskie – 6 kwietnia 1939

2. Wypowiedzenie przez III Rzeszę paktu o niestosowaniu przemocy – 28 IV 1939 r.

3. Przemówienie ministra **Józefa Becka** w sejmie – 5 V 1939 r. – odrzucenie żądań niemieckich

4. **Niemiecko-radziecki pakt o nieagresji 23 VIII 1939 r.**

a. pakt podpisany w Moskwie przez **Wiaczesława Mołotowa** i **Joachima von Ribbentropa** – tzw. **pakt Ribbentrop-Mołotow**

b. **tajny protokół, dzielący Europę Środkową na niemiecką i radziecką strefę wpływów**

c. **linia demarkacyjna** na ziemiach polskich miała przebiegać wzdłuż linii rzek: **Narew-Wisła-San**

5. **zawarcie polsko-brytyjskiego sojuszu polityczno-wojskowego – 25 VIII 1939 r.**

IV. Społeczeństwo polskie wobec zagrożenia

1. Utworzenie **Funduszu Obrony Narodowej**

2. Utworzenie **Funduszu Obrony Morskiej**